

СТАНОВИЩЕ

от Антон Грозданов

професор по научната специалност „Гражданско и семейно право (Търговско право)“, доктор по право

ОТНОСНО: Дисертационен труд на тема „**Договорът за автомобилен превоз на товари**“

Автор: Димитър Куртев Демирев

1. Димитър Куртев Демирев докторант на самостоятелна подготовка е представил за защита пред научно жури дисертационен труд на тема „**Договорът за автомобилен превоз на товари**“

Дисертацията в общ обем 469 страници е структурирана, както следва: Увод, Глава първа: Исторически преглед на уредбата в Царство България и Народна Република България; Глава втора: Конвенцията за договора за международен автомобилен превоз на товари (CMR); Глава трета: Договорът за автомобилен превоз на товари по действащото вътрешно право; Заключение и библиографска справка. Бележките под линия са 1015 (хиляда и петнадесет).

По темата на дисертационния труд са разработени и публикувани 3 (три) научни публикации.

2. Предметът на изследване е актуален и значим за правната теория и практика.

2.1. В уводната част авторът обосновава актуалността и целта на изследването. В този смисъл препоръчвам на автора – преди да пристъпи към отпечатване на труда – да очертае по-ясно научната теза и използваните общи и специални научни методи на изследване – **така, както са посочени в автореферата.**

2.2. В глава първа (в обем от 56 страници) са очертани историческото възникване и развитие на правната уредба на изследвания институт в Царство България и Народна Република България. Разгледани са редица въпроси, които имат значение и от гледище на съвременната правна уредба: за формата на превозния договор, товарителницата, пътния лист и др.

2.3. Глава втора е посветена на Конвенцията за договора за автомобилен превоз на товари (в изложението по-нататък се означава за краткост като „Конвенцията“). Въпросите, които поставя Конвенцията са подходящи за самостоятелно монографно изследване. Този подход е обусловил и твърде големия обем на глава втора – 242 страници и в крайна сметка до съществен дисбаланс между отделните глави.

По същество изследването в тази част е сравнително добре структурирано и балансирано. Авторите тези са аргументирани – например тезата, формулирана на страници 150-151 във връзка с приложението на чл.13, пар.2 от Конвенцията.

Изследването в тази част съдържа редица приноси елементи. Например анализът, посветен на обезщетението при „недобросъвестност“ (с.261-278).

Особено ярко изразен приносен характер има изследването в пар.11 (с. 291 и сл.). Например, правилно авторът приема, че Конвенцията не урежда изрично характера на отговорността на отделните превозвачи, но от чл.34 от Конвенцията, съгласно който всеки последователен превозвач е отговорен за изпълнението на целия договор, така и с оглед чл.37 от с. к., съгласно който се дава право на регресен иск за платилия обезщетението превозвач, следва да се направи заключение, че отговорността е солидарна, съответно всеки последователен превозвач, чиято отговорност може да бъде ангажирана по чл.36 от Конвенцията, носи отговорност, независимо от участието му във формата на неизпълнение (с. 295).

2.4. Структурата и вътрешната логика на дисертацията показват, че глава трета съставлява нейната сърцевина. Тук също ще отбележа, че договорът за автомобилен превоз на товари по българското законодателство е подходящ за самостоятелно (монографно) изследване.

По същество изследването в тази част е сравнително добре структурирано и балансирано. Авторите тези са обосновани и аргументирани.

Анализът в тази част има подчертан приносен характер – например критичният анализ в контекста на пар.1, т.30 от ДР на ЗАП и направеното в тази връзка предложение *de lege ferenda* (с.362-367), както и изводите, формулирани във връзка със систематичния анализ на чл.56-58 ЗАП вр. с

Наредба № 7 от 27 април 2018 г. за укрепване на превозваните товари (в сила от 20.05.2018 г.).

2.5. В заключителната част са изведени и систематизирани направените предложения de lege ferenda, по голямата част от които споделям.

3. Представеният автореферат в обем от 38 (тридесет и осем) страници. Съдържанието му е съобразено с дисертационния труд и правилно отразява основните му положения.

4. От приложената библиографска справка е видно, че докторантът е използвал по-голямата част от достъпната българска и чуждестранна специализирана литература. В тази връзка мисля, че поне в справката би следвало да се включи монографното изследване на покойния проф. Иван Владимиров „Договорът за международен автомобилен превоз на стоки“, издадено през 2013 г. Не малка част от въпросите, разгледани в дисертацията са засегнати в посоченото съчинение.

5. Критични бележки и препоръки.

5.1. Препоръчвам ва автора – преди отпечатването на труда да помисли върху допълване на заглавието – „...“по българското право“ или „по българското законодателство“. По този начин ще се уточни акцента – международноправната уредба или националната уредба на договора.

5.2. В съдържанието следва да се посочат страниците на отделните глави и параграфи.

5.3. В уводната част е посочено цитирам „Настоящият труд цели да обхване материалноправните въпроси на договора за автомобилен превоз на товари,...“ От съдържанието на труда е видно, че са разгледани и редица процесуални въпроси.

5.4. Считам, че мястото на пар.2.4 от глава трета не е правилно избрано. Подходящото място е в частта за отговорността.

5.5. Предложението за изменение на чл.49 ЗАП (с.457) е ненужно. Действащата разпоредба е достатъчно ясна и не поражда проблеми.

5.6. Мисля, че поне в библиографската справка би следвало да се включи монографното изследване на покойния проф. Иван Владимиров „Договорът за международен автомобилен превоз на стоки“, издадено през 2013 г. Не малка

част от въпросите, разгледани в дисертацията са засегнати в посоченото съчинение.

Отчитам сложността на проблематиката, предмет на дисертационното изследване, както и различните, понякога напълно изключващи се становища в изследваната област на правното познание.

Общата ми оценка за дисертационния труд е положителна. Изследването е завършено. Осъществени са напълно неговите цел и задача. Поддържаните от автора тези са обосновани. Отделни части от труда имат подчертан научно-приложен характер. Други имат силно изразен теоретичен характер с белези на оригинални теоретични обобщения.

Авторът показва много добро познаване на съдебната практика по темата.

От съдържанието на дисертационния труд се установяват научно-приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката.

Докторантът показва, че притежава задълбочени теоретични знания по съответната специалност и способност за самостоятелни научни изследвания.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Дисертационният труд на тема „**Договорът за автомобилен превоз на товари**““ съответства на нормативните изисквания за придобиване на образователната и научна степен „доктор“, с оглед на което препоръчвам на Димитър Куртев Демирев да се даде образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление 3.6. Право, научна специалност „Гражданско и семейно право“ (Търговско право).

Варна, 15.08.23

С уважение:

/проф. Грозданов/

